

YHTEISÖ- OHJAUTUVUUDEN PELISÄÄNNÖT

TIIMIN NIMI

Tämän työkirjan ovat tehneet

Satu Pirskanen, yhteisöohjautuvuuden mentori

Jaana Piippo, yhteisöohjautuvuuden mentori

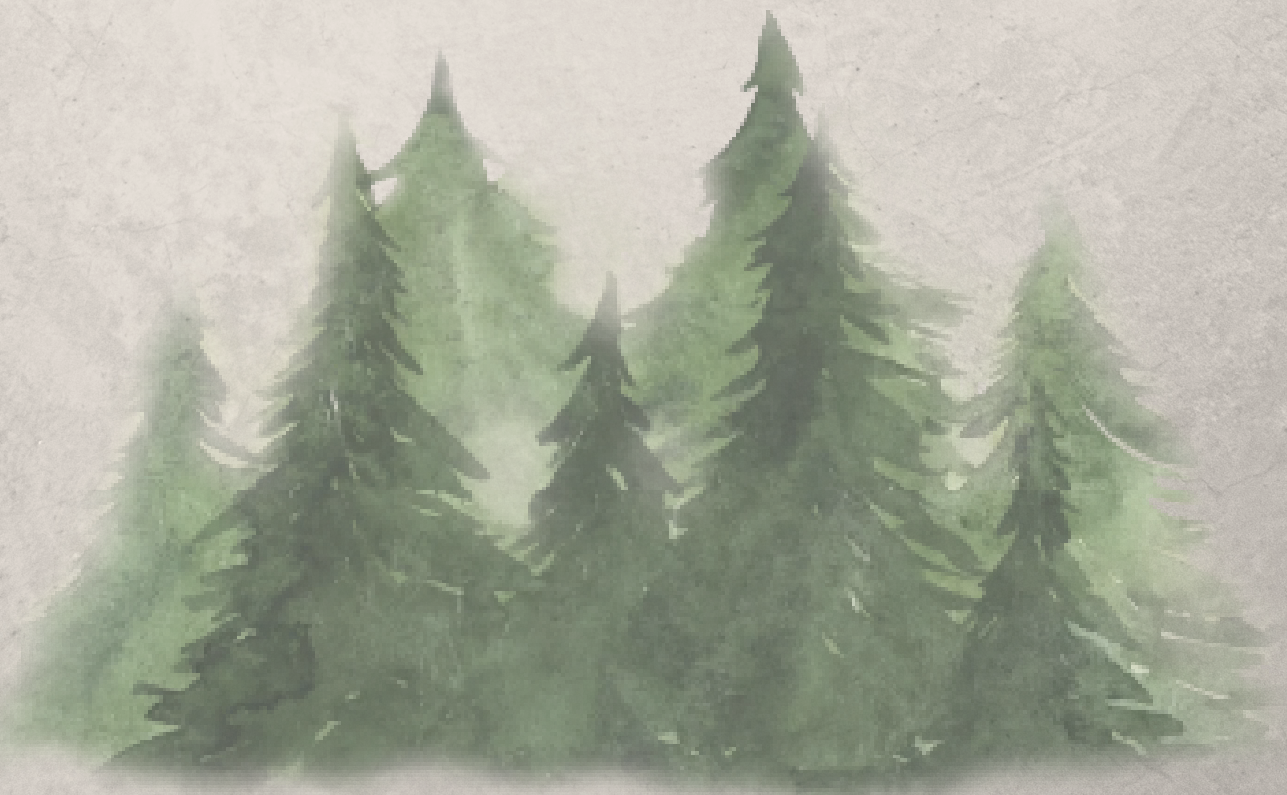
Aija Hietanen, yhteisöohjautuvuuden mentori

Heli Kekäläinen, yhteisöohjautuvuuden mentori

Merja Partanen, yhteisöohjautuvuuden mentori

Maiju Korhonen, viestintäasiantuntija

Tytti Mönkkönen, viestintäasiantuntija

Euroopan unionin
osarahoittama

SAVONIA
ammattikorkeakoulu

SAVON
AMMATTIOPISTO

Tämä työkirja on osa verkkopohjaista opasta poluille yhteisöohjautuvuuteen

Verkko-opas kokoaa yhteen yhteisöohjautuvuuden keskeiset periaatteet, kokemukset ja työkalut – ja tämä työkirja toimii sen käytännönläheisenä kumppanina.

Työkirjan tehtävät tukevat oppaan teemoihin syventymistä, auttavat jäsentämään oivalluksia ja kannustavat soveltamaan opittua tietoa omaan työyhteisöön. Työkirja auttaa teitä luomaan omat yhteisöohjautuvuuden pelisääntönne.

Saatte parhaan hyödyn, kun käytätte työkirjaa yhdessä verkko-oppaan kanssa ja etenette omaan tahtiinne kohti yhteisöohjautuvaa toimintakulttuuria.

**Verkko-oppaan löydät osoitteesta
yhteisöohjautuvuus.savonia.fi**

tai lukemalla viereisen QR-koodin.

Näin työkalut tukevat etenemistänne

Tämä työkirja, pelilauta ja verkko-opas muodostavat kokonaisuuden, joka auttaa rakentamaan yhteistä ymmärrystä ja suuntaa kohti yhteisöohjautuvaa toimintatapaa.

Pelilauta toimii visuaalisena reittinä. Sen avulla voitte

- jäsentää, missä olette nyt ja mitä on edessä
- seurata käsiteltyjä aiheita ja suunnitella seuraavia askelia
- merkitä muistiin tiimin omia oivalluksia ja valintoja.

Verkko-opas tarjoaa syventävää sisältöä ja käytännön esimerkkejä. QR-koodien ja asiasanojen avulla pääsette sujuvasti oikeisiin kohtiin juuri silloin, kun niitä tarvitsette. Valitkaa etenemistapa, joka palvelee tiimiänne parhaiten – askel kerrallaan tai teemoittain. Tärkeintä on yhteinen pysähtyminen ja keskustelu. Se on yhteisöohjautuvuuden ydin.

Tästä alkaa teidän osuutenne

Seuraavilla sivuilla pääsette pysähtymään, keskustelemaan ja kehittämään tiiminne yhteisiä käytäntöjä yhteisöohjautuvuuden näkökulmasta. Jokainen kysymys ja harjoitus auttaa teitä pohtimaan omaa toimintaanne ja tekemään näkyväksi sitä, mikä teillä jo toimii sekä sitä, mitä voisi vielä kehittää.

Kirjoittakaa vastaukset muistiin ja hyödyntäkää niitä arjen päätöksenteossa. Näin luotte yhdessä yhteisiä pelisääntöjä, jotka tukevat tiimiänne siirtymisessä kohti toimivampaa yhteisöohjautuvaa arkea.

Kotipesä

- Tehkää tiiminne lähtötason arvio oppaassa olevan itsearviointityökalun avulla.
- Mitä ovat tiiminne vahvuudet yhteisöohjautuvuudessa?
- Mitä ovat ne yhteisöohjautuvuuden osa-alueet (1-3 teemaa), joita tiimin kannattaa ensimmäisenä kehittää
- Mitkä ovat asioita, joiden kehittämällä on eniten vaikutusta tiiminne toimintaan?

1. Arvostava vuorovaikutus

- Tehkää oppaassa oleva Lappu-harjoitus
- Mitä huomasitte toisistanne tai tiimistänne?
- Miten harjoitus vaikutti tiiminne tunnelmaan?
- Mitä haluaisitte vahvistaa tai tehdä jatkossa toisin?

2. Luottamus ja yhteinen vastuu

- Voitko ottaa minkä tahansa työtä koskevan havainnon esiin tiimissäsi ilman pelkoa negatiivisista seurauksista?
- Uskallatko myöntää virheitä?
- Uskallatko pyytää toisilta neuvoa tai apua?

2. Luottamus ja yhteinen vastuu

- Pohtikaa, millaisia luottamusta lisääviä keinoja voitte ottaa käyttöön tiimissänne.
- Pohtikaa, millaisista luottamusta vähentävistä toimintamalleista voisitte luopua tiimissänne.
- Autatko työkaveriasi tai tarjotaanko teillä apua?
- Pohtikaa, kuinka teidän tiimissänne keskinäinen vastuu toteutuu.

3a. Tiedon avoimuus

- Mitä hyötyjä ja haasteita tiedon avoimuus tuo tiimillenne?
- Kuinka hyvin työntekijät osaavat käyttää saatavilla olevia ohjelmia ja raportteja?
- Millaista koulutusta tiimissänne tarvitaan?
- Onko viestintä riittävän selkeää ja osallistavaa?
- Kirjoittakaa, mikä tieto teidän tiimissänne on kaikille tiiminne jäsenille avointa ja mikä ei ole?
- Kirjoita, miten voitte edistää tiedon avoimuutta tiimissänne.

3b. Viestintäsuunnitelma

Millaisia tavoitteita teillä on viestinnälle?

- Millaista viestintää pidätte toimivana?
- Mitä haluatte viestinnän avulla saavuttaa?

Millaisia vaatimuksia tai tarpeita teillä on viestinnälle?

- selkeys
- saavutettavuus
- viestintäkanavat
- ajantasaisuus

Laatikkaa oma viestintäsuunnitelmanne:

- Hyödyntäkää oppaassa olevia tarkempia ohjeita.
- Kirjoittakaa suunnitelma tähän tai erilliselle dokumentille.

3c. Palaverikäytännöt

Toteuttakaa yksi työyhteisön palaveri

Learning cafe -menetelmällä ja kokeilkaa toisen palaverin alussa **osallistavaa aloitustapaa**, jossa jokainen saa sanoa jotakin.

Keskustelkaa molempien harjoitusten jälkeen

- Miten menetelmä vaikutti osallistumiseen, vuorovaikutukseen ja keskustelun laatuun?
- Millaisia oivalluksia syntyi?
- Tuntuiko työtapa luontevalta ja voisiko sitä käyttää jatkossakin?

4. Yhteisöllinen työvuorosuunnittelu

- Arvioikaa tiiminne työvuorosuunnittelun pelisääntöjen toteutumista käyttäen oppaan 012-menetelmää.
- Jos teillä on jo omat pelisääntönne, arvioikaa niiden toimivuutta.
- Jos pelisääntöjä ei vielä ole, käyttäkää oppaan esimerkkiä arvioinnin pohjana ja laatikaa sen avulla omat pelisääntönne.
- Keskustelkaa yhdessä arvioinnin tuloksista ja siitä, miten pelisääntöjä voisi kehittää entistä toimivammiksi.

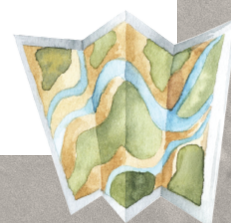

5. Neuvonantoprosessi

- Keskustelkaa tiimissänne päätöksenteon rajoista.
- Mistä asioista tiimin jäsenet päättävät?
- Mistä asioista esihenkilöt päättävät?
- Tukeeko tämä jako yhteisöohjautuvaa toimintaa?
- Mitä tulisi muuttaa?

Esihenkilö	Työyhteisön jäsen

6a. Puheeksi ottaminen

Pohtikaa yhdessä, miten avoin ja rakentava puheeksi ottamisen kulttuuri voi tukea työhyvinvointia, yhteistyötä ja ongelmien ennaltaehkäisyä.

- Milloin ja missä tilanteissa teillä tulisi ottaa asioita puheeksi?
- Miten varmistatte, että puheeksi ottaminen on kunnioittavaa ja rakentavaa?
- Miten suhtaudutte palautteen vastaanottamiseen ja miten tuette toisianne siinä?
- Kenen vastuulla puheeksi ottaminen on ja miten rohkaisette toisianne siihen?

Kirjoittakaa keskustelun pohjalta omat, työyhteisöönne sopivat puheeksi ottamisen pelisäännöt.

6b. Konfliktin käsittely

- Mikä konfliktissa pelottaa?
- Muistelkaa konflikteja, jotka olette tiimissänne ratkaisseet onnistuneesti.
- Mitkä seikat ja toimintamallit vaikuttivat siihen, että konflikti saatiin ratkaistua?
- Mitä voitte oppia näistä kokemuksista?

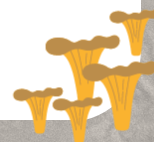

7a. ja 7b. Roolien muutos

- Pohdi, mitä itse odotat esihenkilöltä, tiimi-vastaavalta, sairaanhoitajalta, henkilöstöltä.
- Pitävätkö odotuksesi sinua kiinni perinteisissä työntekijän ja esihenkilön rooleissa?
- Mitä odotuksia olisi syytä muokata yhteisöohjautuvuuden suuntaan?
- **Mitä esihenkilön ja työyhteisön jäsenten rooleissa on muutettavaa?**

Työyhteisön jäsenen rooli

7a ja 7b Roolien muutos

Esihenkilön rooli

Yhteisöohjautuvuuden pelisäännöt

Muodostakaa jokaisesta osa-alueesta
pelisääntöjä tälle sivulle.

1.

2.

3a.

3b.

3c.

4.

5.

6a.

6b.

7a.

7b.

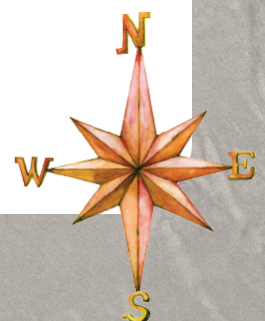
Suunnitelmanne yhteisöohjautuvuuden vahvistamiseksi

Olette kulkeneet nyt matkanne poluilla kohti yhteisöohjautuvuutta. Olette luoneet työyhteisönne pelisäännöt ja hankkineet valmiuksia toimia yhteisöohjautuvasti. Pysähtykää aika ajoin arvioimaan yhteisöohjautuvuuden toteutumista työyhteisössänne. Tässä itsearviointityökalu ja laatimanne pelisäännöt ovat toimivia työkaluja.

Inspiroitukaa oppaan artikkeleista ja videoista. Ottakaa vinkit ja virtuaalinen tukemme käyttöönne jatkaaksenne matkaa yhdessä.

Olemme jättäneet työkirjaan vielä muutaman sivun muistinpanojen ja havaintojen kirjoittamiseen. Olkaa hyvät!

Tämän yhteisöohjautuvuuden pelisäännöt
-työkirjan on tuottanut **Polkuja**
yhteisöohjautuvuuteen vanhustyössä
-hanke vuosina 2023-2025.

Euroopan unionin
osarahoittama

SAVONIA

ammattikorkeakoulu

SAVON
AMMATTIOPISTO